

Telefonbedrägerier

- Hur allt började
 - Demonstrationen 25 maj 2023
 - Riksdagsseminarium 21 November 2023
- Social manipulation
- Gitte berättar om telefonbedrägeri, video
- Åsa berättar om SMS och penningtvättsrättegång
- Brå statistik
- Polisens lägesbild
- Vad föreningen vill
 - Bankerna och ARN ska följa HD-domen!
 - Bankerna och telekombolagen ska ta ansvar för att stoppa nätbedrägerier.
 - Staten ska införa en säker e-legitimation.
 - Stoppa Spoofing
 - Penningtvätt
 - Hjälp för brottsoffer
 - Statlig trygghetsgaranti
- ~~Uppdrag granskning~~
- Övrig information
- Bluffmakarvisan musikvideo
- Frågor

Demonstrationen 25 maj 2023

- **Allt började med demonstrationen på Mynttorget**
 - Om den skuld och skam som brottsoffer utsatta för bedrägerie genom social manipulation känner, "som en mental våldtäkt"

[Demonstrationen 25 maj 2023 \(motnatbedragerier.org\)](https://motnatbedragerier.org)

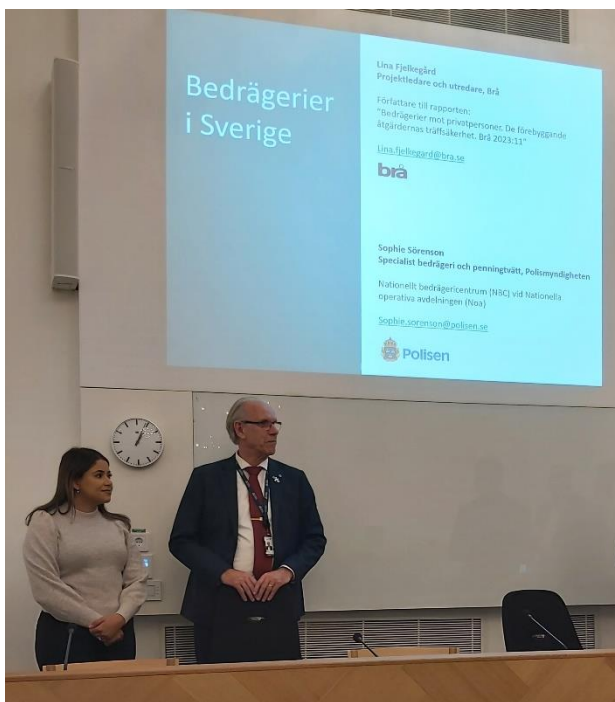
Nadja Awad (V), Per Sundgren (Stiftelsen jämlikhetsfonden), Åsa Lindestam (PRO)
[Pensionärernas krav: "De måste ta ansvar för våra pengar" \(TV4\)](#)

Föreningen mot
Nätbedrägerier

Riksdagsseminarium om bankbedrägerier

- **Riksdagsseminarium 21 november 2023**
 - Anordnades av Nadja Awad (V), Adrian Magnusson (S) och Torsten Elofsson (KD)

- **Seminarium**

- Lina Fjelkegård (Brå) och Sophie Sörensson (NOA) om bedrägeriernas utveckling i Sverige.
- Lars-Olof Johansson, professor i psykologi vid Göteborgs Universitet, som förklarar hur social manipulation fungerar.
- Kristofer Johannesson, biträdande konsumentombudsman (KO), som presenterar och förklarar domen från Högsta domstolen i juni 2022.

- **Pannelsamtal**

- Moderator Björn Appelgren, Internetstiftelsen
- Mikael Förborgen, Gitte Pålsson, Åsa Ikekhua (FMN)
- Marie Näslund (PRO)
- Solveig Zander (SPF)
- Anders Lago (FUB)
- Ulf Stenberg, Villaägarnas Riksförbund

[Riksdagsseminarium \(motnatbedragerier.org\)](https://motnatbedragerier.org)

Social manipulation

- Social manipulation, Lars-Olof Johansson, förklarar de fem psykologiska mekanismerna bakom bankbedrägerier
 - [Seminarium del2](#)
 - Stress
 - Hot
 - Hjälp
 - Tillit
 - Krav på beteende
- Se hela seminariet
[Riksdagsseminarium \(motnatbedragerier.org\)](https://motnatbedragerier.org/riksdagsseminarium)

4/6/24, 10:10 AM Professorn: Därför blir vi lurade av telefonbedragare - P4 Jönköping | Sveriges Radio

sverigesradio Meny Sök

P4 Jönköping Start P4 program A-Ö Tablå Låtlistor Arkiv Om...

Lars-Olof Johansson är professor vid Psykologiska Institutionen vid Göteborgs Universitet. Foto: TT & Privat.

 Professorn: Därför blir vi lurade av telefonbedragare

0:51 min + [Min sida](#) ↗ [Dela](#)

Publicerat söndag 28 januari kl 18.46

ALLA kan bli lurade!

- Det är **INTE** bara äldre som drabbas av bedrägerier genom social manipulation.
 - Anledningen till att de är särskilt utsatta kanske snarare är att de har mycket pengarna på lättåtkomliga bankkontot efter ett långt arbetsliv och ev. avyttringar av hus och aktier?
- Vem som helst kan drabbas, beroende på den situationen som man befinner sig i.
 - Stress, sjukdom, trötthet eller påverkad av mediciner eller droger är några exempel på orsaker som gör att vem som helst kan bli lurad.

- **Vägrar skämmas för att hon blev lurad**
 - Först kände Gitte Pålsson en bottenlös skam och fick självmordstankar.
 - Sedan blev hon förbannad, skrev en visa om hur hon blev lurad på 348 000 kronor och startade en förening mot nätbedrägerier.
- **Bluffad, lurad och bedragen**
 - Ett reportage av Gitte Pålssons besök hos SPF Degeberga.

[Bluffad, lurad och bedragen](#)

Reportage i Råd&Rön Nr 1 2025

- "Hej mamma! Jag har nytt telefonnummer och ny mobil." SMS
- Om penningtvättsrättegången
- Målsägare och penningtvättsmålsvakt hade samma bank!

Det här ska inte behöva hända någon - Svenska kyrkan Helsingborg

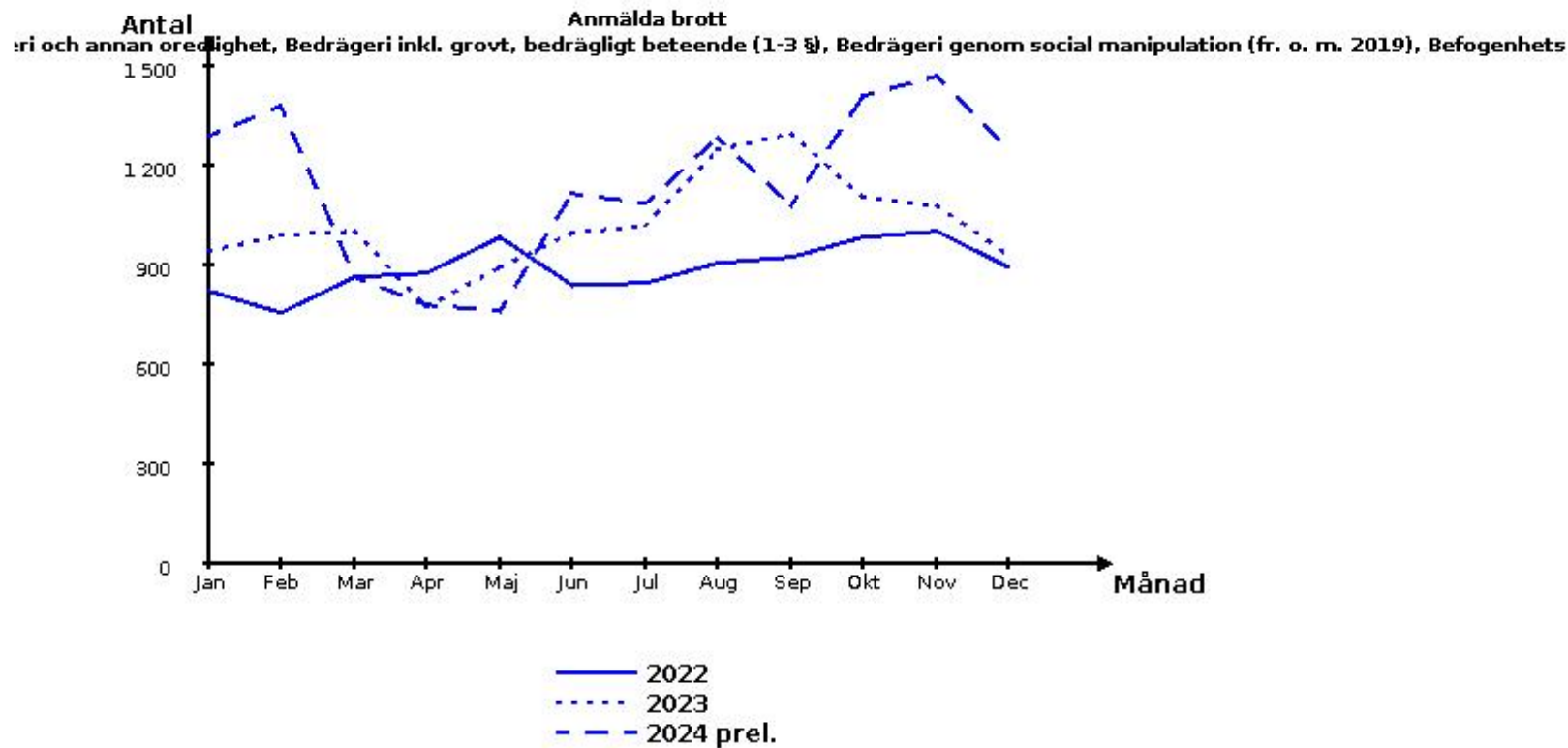

- Brottsförebyggande rådet (Brå) statistik anmälda brott.
 - Bedrägeri genom social manipulation.
 - Har ökat med totalt 594 jämfört med 2023.
 - Investeringsbedrägerier har minskat med 675 medan Romansbedrägerier har ökat med 85.
 - Telefonbedrägerier ingår i Befogenhetsbedrägeri och annan typ, fördelning oklart. Men har ökat med 1184 till totalt 43431 anmälningar.

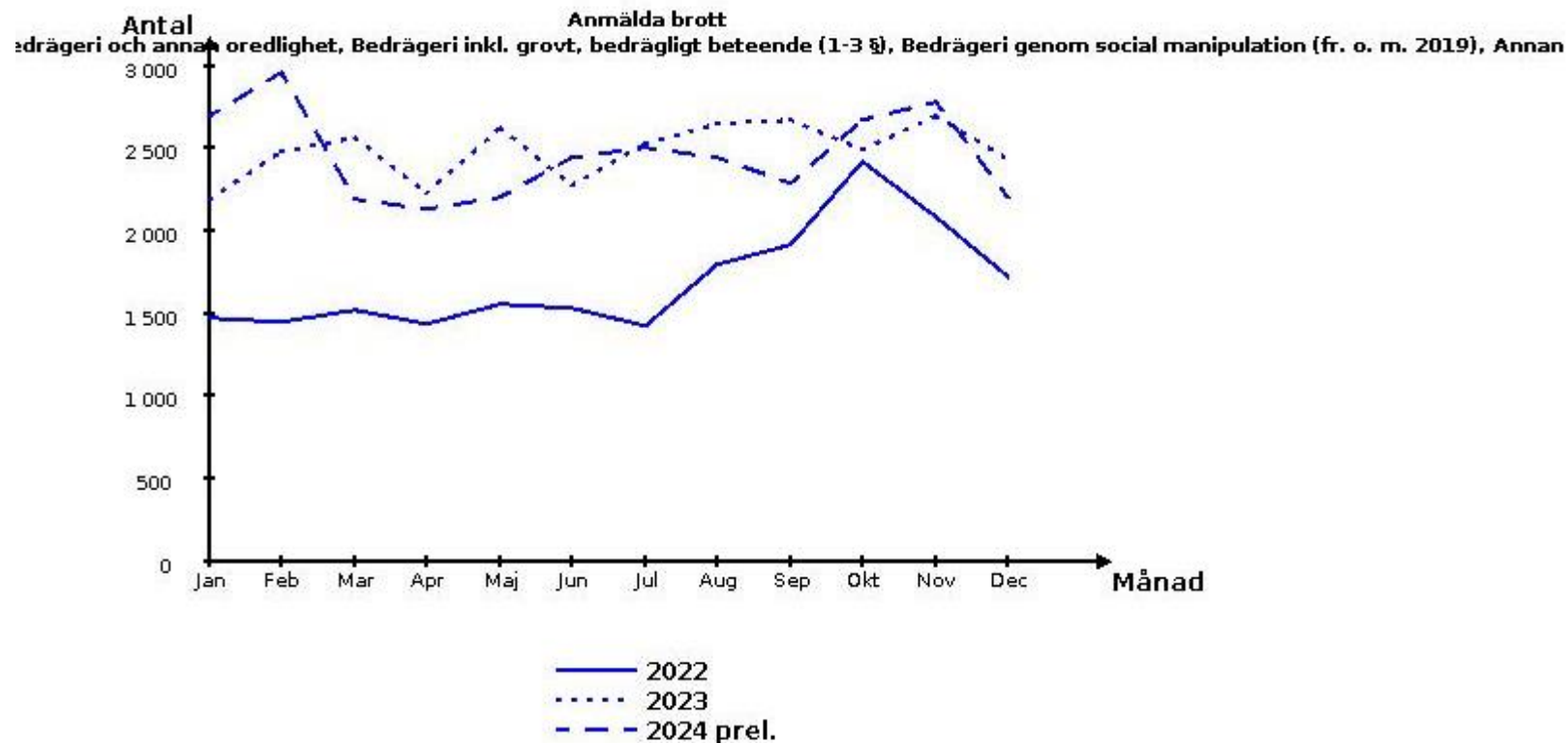
	År	År	År	År	År	År	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 prel.	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	
Hela landet							Jämfört med 2023
Bedrägeri genom social manipulation (fr. o. m. 2019)	14760	18219	24446	35057	47526	48120	594
Romansbedrägeri	993	1058	1162	1312	1318	1403	85
Investeringsbedrägeri	1642	1643	1899	2566	3961	3286	-675
Befogenhetsbedrägeri	3600	4676	6282	10722	12312	13803	1491
Annan typ	8525	10842	15103	20457	29935	29628	-307
					42247	43431	1184

Källa: <https://statistik.bra.se/solwebb/action/index>

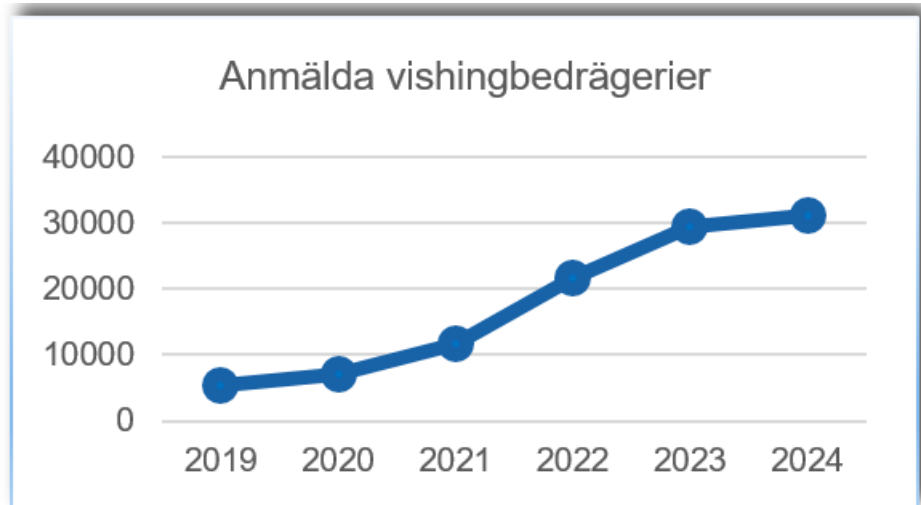
- Brottsförebyggande rådet (Brå) statistik anmälda brott.
 - Antal anmälda Befogenhetsbedrägerier per månad.

- Brottsförebyggande rådet (Brå) statistik anmälda brott.
 - Antal anmälda Annan typ per månad.

- **Vishingbedrägerier**
- Antalet anmälningar ökar lite under året, se graf för utveckling över tid.
- Det finns tydliga toppar i anmälningssstatistiken vid tidpunkter där media rapporteringen varit intensiv, framförallt kopplat till Uppdrag Granskings reportage, uppföljning samt nominering till Stora Journalistpriset.
- Brottsvinsterna för vishing bedrägerierna har minskat med 40 procent. Den troliga orsaken är de åtgärder som bankerna vidtagit genom ex beloppsgränser i Swish samt ökad övervakning av transaktioner.
- [lägesbild-december-2024 \(Polisen\)](#)

Effekten av alla åtgärder?

- **Telefonbedrägerier fortsätter att öka!**

- Antal anmälda bedrägerier genom social manipulation fortsätter att öka, om än i lite långsammare takt.
 - Detta trots alla åtgärder som Banker, BankID, PTS och telekombolagen gjort under 2023 och 2024.
 - [Föreskrifter \(PTSFS 2024:2\) för att förhindra samtal med manipulerade anropande telefonnummer](#)
 - [andreas-bergqvist -finansiell-id-teknik.pptx](#)
- Antal befogenhetsbedrägerier, som telefonbedrägerier (vishing) tillhör, har ökat jämfört 2022 och är det högsta någonsin för februari, oktober och november 2024!
 - Polisen och Brå anger lite olika siffror, så lite oklart vad som gäller för olika kategorier inom bedrägerier genom social manipulation.
- Det är framför allt genom telefonbedrägerier som de kriminella får de största brottsvinsterna och fast att den totala summan minskat 2024 så är det inte pengarna utan den skuld och skam man känner efter att blivit lurad som drabbar enskilda brottsoffer hårdast.
 - Med risken för minskad tilltro till samhällets institutioner och system (Brå)
 - [Bedrägerier mot privatpersoner](#)

HD-domen ska följas

- **HD-domen ska följas av bankerna och ARN**
 - Enligt ett prejudikat från Högsta domstolen 2022 (Mål: T 4623-21) blev konsumenten utsatt för ett förslaget bedrägeri.
- **INGEN kan längre anses vara särskilt klandervärd**
 - Bedrägligt agerande.
 - Avsiktligt överlämnande till en obehörig person.
 - Likgiltigt agerande.
- **Ett förslaget bedrägeri genom social manipulation är INTE en godkänd transaktion med SAMTYCKE**
 - Något som banker och ARN fortsätter att hävdar även efter HD-domen.
 - Men som Konsumentverket nu driver vidare till hovrätten
 - [Dom i målet med KO-biträde – Nordea AB](#)

5/5/24, 1:03 PM

Banker tystar bedragna kunder – för att slippa domstol - P4 Stockholm | Sveriges Radio

sverigesradio

Meny

Sök

P4 Stockholm

Start

P4 program A-Ö

Tablå

Tipsa!

Låtlistor

Arkiv

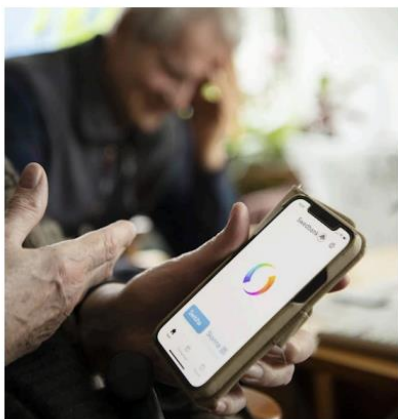

Foto: Caisa Rasmussen/TT, Jessica Gow/TT.

P4 GRANSKAR

Banker tystar bedragna kunder – för att slippa domstol

1:54 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat måndag 20 november 2023 kl 05.55

Publicerat måndag 20 november 2023 kl 05.55

- Banker tystar kunder som förlorat pengar på bedrägerier med sekretessbelagda förlikningsavtal, för att inte riskera att bli stämda, uppger källor för P4 Stockholm.
- ”De vill få bort såna mål som är... ska man säga smutsiga, som inte talar till bankens fördel”, säger advokaten Magnus Nyström.
- Endast en storbank uppger att de inte kräver sekretess från kunder som drabbats av bedrägeri.

<https://sverigesradio.se/artikel/banker-tystar-bedragna-kunder-for-att-slippa-domstol>

Göteborgs-Posten

Nyheter Göteborg Sport Ekonomi Kultur Ledare Debatt

Bedragare lurar tusentals – hans strid kan tvinga storbankerna att betala

En dom i Högsta domstolen sätter press på bankerna att återbetala pengar till bankkunder som blivit utsatta för bedrägerier.

– Min klient vågade driva fallet. Han har gjort bankens kunder och rättssamhället en stor tjänst, säger advokaten Magnus Nyström som efter fyra års processande vunnit en prejudicerande dom.

AFTONBLADET

SÖNDAG 5 MAJ 2024
Dagens namn: Gotthard, Erhard

START SPORT PLUS UPPTÄCK NÖJE TIPSA KULTUR LEDARE TV

KULTUR | Bokrecensioner Konst Teater

Kultur / Bedrägeri

Bedragarna attackerar vår tillit till varandra

Advokaten Magnus Nyström hjälper vanligt folk mot bankerna

Sofia Lilly Jönsson

Detta är en kulturartikel som är en del av Aftonbladets opinionsjournalistik.

Publicerad 2023-04-15

+ Följ [Mejla](#)

[Dela](#) [Spara](#)

HD-domen ska följas

2023 gjordes det 2 780 anmälningar till ARN som berörde bank. 1 599 avgjordes i sak men det var bara **128** som fick bifall. (Källa: ARN)

Det är långt ifrån de tiotusentals bedragna som media rapporterade om skulle få rätt 2022 efter HD-domen.

5/1/24, 10:46 AM

Så får du tillbaka pengarna efter ett bedrägeri - DN.se

DAGENS NYHETER.

EKONOMI

Ulla fick tillbaka pengarna – men Annika blev av med 103 000 kronor

Uppdaterad 2024-04-08 Publicerad 2024-04-05

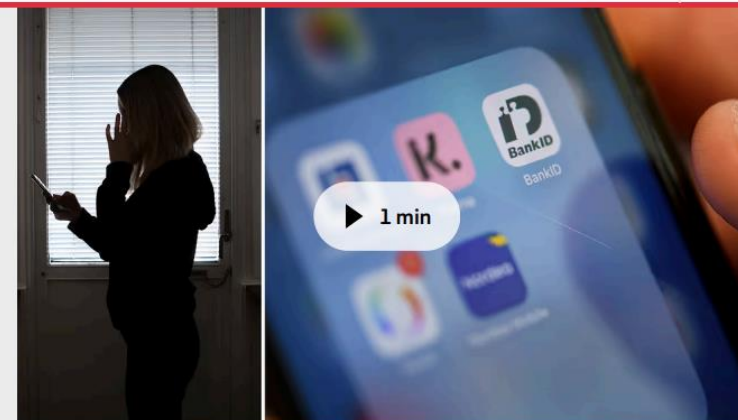
En utskrift från Dagens Nyheter, 2024-05-01 10:44
Artikelfrens ursprungsadress: <https://www.dn.se/ekonomi/ulla-fick-tillbaka-pengarna-men-annika-blev-av-med-103-000-kronor/>

5/1/24, 12:05 PM

Många lurade bankkunder får ingen ersättning | SVT Nyheter

svt NYHETER

Lokalt

Trots högsta domstolens beslut får många lurade kunder ingen ersättning av bankerna. Foto: Fredrik Sandberg, Oscar Olsson/TT

Många lurade bankkunder får ingen ersättning

UPPDATERAD 28 JULI 2023 PUBLICERAD 28 JULI 2023

Det är allt vanligare att bankkunder luras på sina besparingar. Högsta domstolen fastslog förra året att bankerna är ersättningsskyldiga även om kunder varit vårdslösa och lämnat ut sina koder. Men fortfarande får många kunder ingen ersättning.

Förra året polisanmälades över 17 000 bedrägerier. Svenska bankkunder lurades på 600 miljoner kronor.

Företag ska skydda sina kunder

- **Bedrägerier hade INTE varit möjligt om:**
 - Banker inte möjliggör för kriminella nätverk att använda penningtvättsmålvakter där pengar sedan inte går att spåra.
 - Telekombolagen inte möjliggör för kriminella nätverk att genom spoofing kunna skicka SMS och ringa telefonsamtal som inte går att spåra till vem som ringde eller går till en kontantkortsmålvakt.
- **Det bör inte vara möjligt att SAMMA DAG kunna:**
 - Lägga till en ny mottagare.
 - Ändra beloppsgränser.
 - Plötsligt genomföra stora överföringar (till en ny mottagare).

En statlig e-legitimation

- **Inför en statlig e-legitimation**

- Utan koppling till privata bankkonton.
- De flesta bedrägerier går ut på att man ska **LEGITIMERA** sig med BankID medan det egentligen utförs en **OBEHÖRIG** transaktion.
- Det är inte BankID som är osäker utan bankernas digitala betalningstjänster.

- Föreningen har lämnat in två remissvar till finansdepartementet.

- Remissvar SOU 2023-16 Staten och betalningarna.
- Föreningen mot nätbedrägerier remissvar Fi2023-02704.

[Ladda ner \(motnatbedragerier.org\)](https://motnatbedragerier.org)

Stoppa spoofing

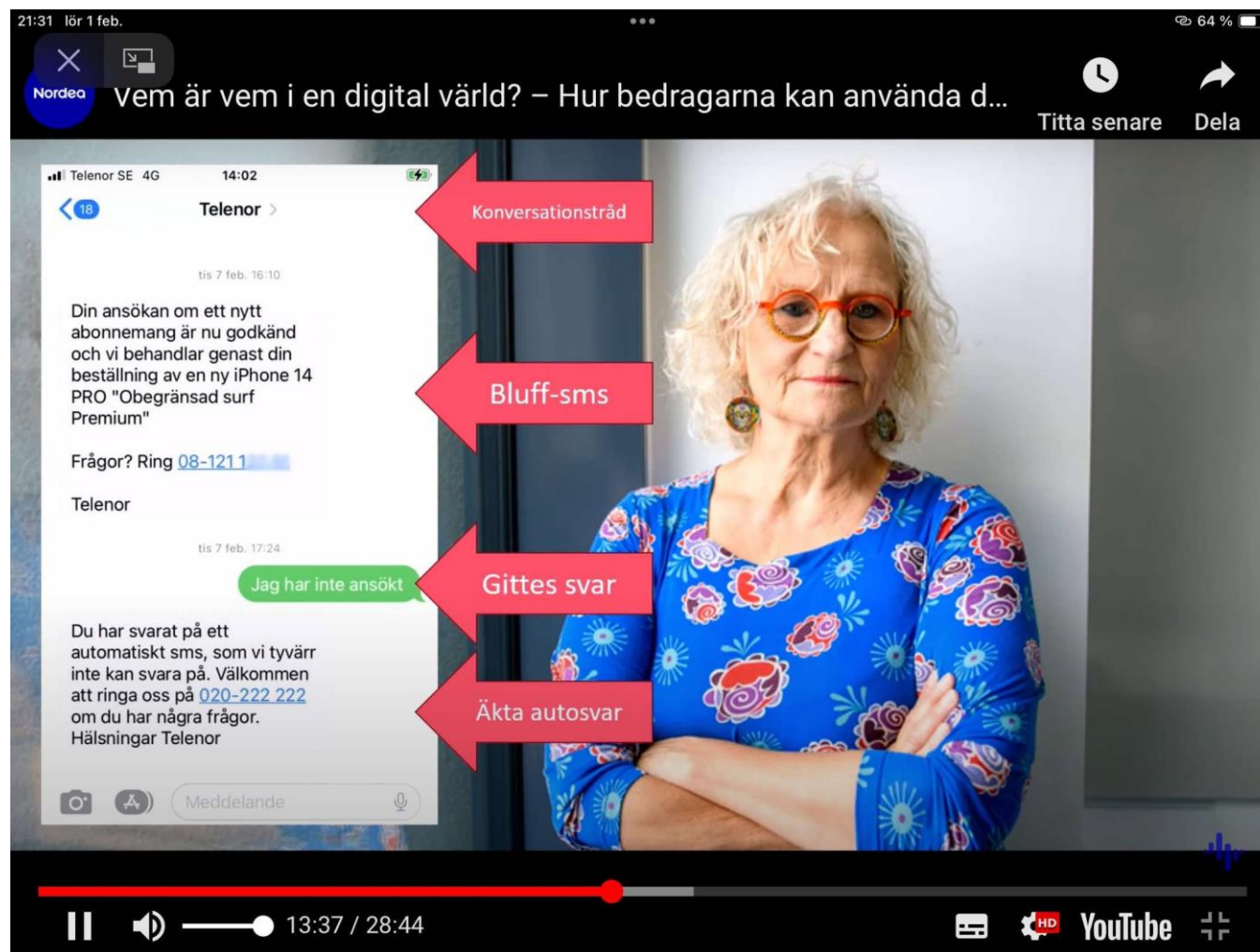
- **Stoppa Spoofing!**
 - Manipulerade telefonnummer som används vid telefonbedrägerier, vishing.
 - Vi stödjer kravet från Bankföreningen som skickad en hemställan till regeringen redan i maj 2023 om anti-spoofing för samtliga samtal och SMS.
- **Föreningen mot Nätbedrägerier har granskat telefonbedrägerier och de åtgärder som Post- och telestyrelsen (PTS) har infört.**
 - Som är utan förväntad effekt.
 - Skickat in ett remissvar på Föreskrifter om nummeranvändning och nummerpresentation.
 - Gjort en granskning, Telefonbedrägerier – hur kan det stoppas?
[Ladda ner \(motnatbedragerier.org\)](https://motnatbedragerier.org)
- **Föreningens krav är att PTS tar med spoofade SMS i nya lagen!**
 - Direkt annars får den ingen effekt.
 - Det uppdrag som regeringen lämnat till PTS.
 - För att motverka tillvägagångssätt där elektroniska kommunikationstjänster används för att genomföra bedrägerier.
 - Så menar vi att PTS går för långsamt fram.
- [Remissammanställning av förslag till föreskrifter och allmänna råd för att förhindra samtal med manipulerade anropande telefonnummer](#)

SMS och Spoofing

- Lita inte på numret som visas när någon ringer dig (Karl Emil Nikka på linkedin 2/1)
- Använd inte SMS, lika säkra som ett vykort (André Catry, TV4 6/1)
- Använd hemligt nummer (Björn Sidenhjärta, TV4 19/1)

Telefonbedrägerier för miljoner – brotten ökar igen

Så avslöjar du sms-bluffen

The video player shows a woman with short blonde hair and orange-rimmed glasses, wearing a blue floral patterned top. To her left is a screenshot of a text message conversation from Telenor. The messages are as follows:

14:02
Telenor >
tis 7 feb. 16:10
Din ansökan om ett nytt abonnemang är nu godkänd och vi behandlar genast din beställning av en ny iPhone 14 PRO "Obegränsad surf Premium"
Frågor? Ring 08-1211
Telenor

tis 7 feb. 17:24
Jag har inte ansökt
Du har svarat på ett automatiskt sms, som vi tyvärr inte kan svara på. Välkommen att ringa oss på 020-222 222 om du har några frågor. Hälsningar Telenor

Red arrows point from the woman to the messages with the following labels:

- Konversationsråd (points to the first message)
- Bluff-sms (points to the second message)
- Gittes svar (points to the third message)
- Äkta autosvar (points to the fourth message)

The video player interface includes a progress bar at the bottom showing 13:37 / 28:44, and YouTube controls.

- Tidigare har polisen systematiskt lagt ner de flesta bedrägeriärendena.
 - För något år sedan började man ändra från bedrägeri- till penningtvättsärende för att kunna driva vidare.
 - Enligt intern information från polisen slutar man vid penningtvättsmålvakten, att gå vidare skulle kräva för mycket resurser.
- Därför har nu domstolar fullt upp med penningtvättsmålvakter som inte leder till något.
 - Pengarna är kvar hos de kriminella.
 - Kriminella kan fortsätta med sin verksamhet.
 - Penningtvättsmålvakter får oftast bara villkorlig dom.
 - Bankerna är inte närvarande vid rättegången.
 - Trots skadeståndsbeslut, brottsoffer blir helt utan ersättning.
 - Ökade kostnader för samhället men antal bedrägerier ökar.
- **Vad väntar polis och åklagare på?**
 - När ska bankerna börja följa penningtvättslagen?

Hjälp för brottsoffer?

- Banken
- Polisen
- ARN
- Hemförsäkring
- Brottsofferjouren
- Kronofogden
- Brottsoffermyndigheten

Statlig Trygghetsgaranti

- **Inför en ”Statlig Trygghetsgaranti”**

- Med en självrisk på max 12 000 kr om man varit grovt oaktsamt.
- Liknande som när den statlig insättningsgarantin infördes 1996 när tilliten för banker var mycket låg i samband med Bank- och finanskrisen i Sverige 1990-1994.

- **Fungerar med dagens lagstiftningen**

- Enligt ursprungliga syftet med betaltjänstlagen.
- Om banken misstänker att personen som anmäler att man vill ta del av den ”Statlig Trygghetsgaranti” lämnar felaktiga uppgifter så har banken rätt att pröva det enskild.
- Och i så fall driva den bevisningen själva i domstol eller göra polisanmälan.

- **Lär av fordons- och försäkringsbranschen**

- Kundens säkerhet i första hand.
- Man anmäler skada och får ersättning utan att bli ifrågasatt, tex som vid bilförsäkring eller cykelstöld.
- För att minska på risker och öka säkerheten så jobbar fordons- och försäkringsbranschen aktivt ihop för säkrare bilar och gör krocktester.
- Försäkringsbedrägerier finns, men ska inte drabba enskilda oskyldiga.
- Ansvaret måste flyttas från enskilda brottsoffer till dem som har möjlighet att förändra.

Försök inte lura mig!

- Polisen har i samverkan med SPF Seniorerna, PRO och Brottsofferjouren tagit fram materialet.
 - Togs fram redan 2015 och uppdaterades 2020.
- Försök inte lura mig - en utbildning om hur äldre kan skydda sig mot bedrägerier. Materialet kan exempelvis användas för studiecirkel och informationsmöten.
- I materialet ingår en mötesledarmanual, filmer och broschyrer som ger ökad kunskap om hur äldre kan skydda sig mot bedrägerier.

[Försök inte lura mig | Polismyndigheten \(polisen.se\)](https://polisen.se)

Övrig information

- **AI och deepfake-bedrägerier – så skyddar du dig**

- Vid deepfake-bedrägerier använder man AI-manipulerade videor, bilder eller röster för att lura människor. Här går vi igenom vad deepfake är, vilka metoder bedragarna använder och hur du skyddar dig.
- [AI och deepfake-bedrägerier – så skyddar du dig | Nordea](#)

- **Internet och telefoni Telefonbedrägerier (spoofing)**

- Telefonbedrägerier blir allt vanligare.
- Bedrägerierna genomförs ofta genom uppringningar eller via sms från svenska eller utländska nummer.
- [Telefonbedrägerier](#)

- **Tänk säkert och agera smart på nätet**

- Tänk säkert och agera smart på nätet är ett digitalt event med fokus på hur vi kan bli mer säkra och medvetna internetanvändare!
- [Tänk säkert och agera smart på nätet – hela eventet \(11 okt 2024\)](#)

- **Samverkan för att motverka bedrägerier**

- Svenska Bankföreningen anordnade den 30 januari ett digitalt seminarium
- Representanter från Polismyndigheten, Finansiell ID-Teknik, Pensionärernas riksorganisation PRO
- [Samverkan för att motverka bedrägerier 2025](#)

Bluffmakarvisan

- **Blåst, lurad och bedragen**
- Gitte Pålssons
Bluffmakarvisan som
musikvideo

[Gitte Pålssons Bluffmakarvisa
\(motnatbedragerier.org\)](https://motnatbedragerier.org)

Föreningen mot
Nätbedrägerier

